

Terénní praxe z fyzické geografie 2020

Vážené studentky, vážení studenti,
tématem letošní terénní praxe jsou

„Stepní ostrovy a suché trávníky Dunajovických kopců“.

Cíle terénní praxe jsou následující:

1. Provést mapování/inventarizaci stepních (xerothermních) okrsků a suchých trávníků na území Dunajovických kopců.
2. Hodnotit stav mapovaných ploch podle jednoduchých kritérií.
3. Sestavit komplexní studii na dané téma s respektováním dalších fyzickogeografických parametrů území.
4. Zpracovat postup prezentace tématu pro žáky zeměpisu na ZŠ.
5. Navrhnout exkurzní trasu pro žáky ZŠ po Dunajovických kopcích.

Vzhledem k nejisté zdravotní situaci v ČR a její perspektivě se praxe neuskuteční společně v původně plánovaném termínu na přelomu dubna a května t. r., případně také nikoliv společnou rekognoskací území a společným terénním výzkumem. V současné době je praxe zcela připravena. Také z tohoto důvodu bylo zapotřebí v předstihu rozpracovat provizorní alternativu této terénní praxe. Zájmové území obou hřbetů Dunajovických kopců bylo rozděleno do 19 segmentů (poslední je již zpracován) přibližně stejné pracovní náročnosti (nikoliv velikosti). Každý přidělený segment území bude zpracovávat **čtveřice** řešitelů (v terénu mapuje dvojice, další dva členové skupiny pracují individuálně podle přidělených úkolů, spolupráce je možná distančně via mobilní telefony a internet).

Za tímto účelem se prosím rozdělte do pracovních skupin (čtveřic) a zapište se do tabulky na tomto odkazu: https://bit.ly/FG_praxe_skupiny (sdílená tabulka v Google docs, přihlašujte se buď vlastním nebo MUNI Google účtem, který aktivujete v externích službách v IS).

Pozor: sdílená tabulka na uvedeném odkazu má **dva listy!**

V **prvním listu** (rozpis skupin) se prosím **rozdělte do skupiny podle pokynů v záhlaví listu**. Vždy čtyři lidé si zvolí stejné číslo skupiny. Tabulka je přednastavená tak, že vás upozorní, zda je skupina naplněna či nenaplněna. Jedna skupina může být 3členná.

Ve **druhém listu** (role ve skupině) si jmenovitě rozdělíte kdo co bude dělat v terénní a laboratorní části cvičení. (2 osoby v terénu + 2 osoby v „laboratoři“ = pracovní čtveřice)

12.	481526	Girčáková, Karina				poč
13.	481717	Grebeníčková, Kristýna		čestné prohlášení		
14.	481530	Grénarová, Aneta				Legend Tabulka

rozpis skupin role ve skupině

Terénní část:

1. **Úkol:** – **mapování:** Předmětem mapování budou všechny plochy mimo zemědělsky obdělávanou půdu, zapojený les, mokřady, zahrady, technické plochy a objekty. Mapování se tak soustředí na plochy pokryté dominantně bylinným porostem s případným výskytem nezapojených keřů a stromů a jejich skupin (hájů, nikoliv lesa).
2. **Provedení:** Každá dvojice mapující v terénu dostane přidělené území. Číslo území je shodné s číslem pracovní skupiny. Území jsou rozdělena a číslována na několika obrázcích: *Dunajovické kopce díly s cislý+GPS*, které naleznete ve studijních materiálech v IS. GPS souřadnice vyznačují výchozí místo v terénu (zadejte si je do mobilu, abyste místo v terénu snadno našli). Optimálně se dvojice dohodne na rozdělení svěřeného území, aby každý pracoval min. 2 metry od druhého. Jeden v roli mapovače zakresluje barevným fixem do připravené, výrazně zvětšené (do měřítka 1:5 000) ortofotomapy (nejlépe černobílé, avšak podle barevné stejného měřítka) z *Mapy.cz*, druhý (pozorovatel) hlásí údaje. Je zapotřebí mít dvě dvojice ČB a barevné ortofotomapy se stejným zvětšením.
3. **Mapování:** podle připojené legendy (opět vložena do IS) se zakresluje do **jednoho ČB snímku:**
 - a) obrysy ploch s odlišnou pokrývností půdy vegetací – později se vyplní barvou pro ověření (předejití opravám a nejasnostem);
 - b) křížky nad otvorem nory hlodavců, je-li v místě velké nakupení otvorů – křížek se obklopí obrysem místa nakupení; (min. velikost areálu na mapě je 2x2 mm).

do druhé ČB zvětšeniny se zakresluje:

 - a) barevné body v místě výskytu dřevin, při velkém nakupení stejných hodnot – příslušnou barvou vyplnit obrys výskytu (min. velikost areálu na mapě je 2x2 mm).
4. **Doporučení:** čím větší zvětšenina snímků bude, tím přesnější bude výsledek mapování. Měřítko zvětšeniny odvodíte z grafického měřítka na dokumentech z *Mapy.cz* (1:10 000 – 1cm = 100 m; 1:5 000 – 1 cm = 50 m). pozn.: při pořizování zvětšeniny je lepší pracovat na velkém PC monitoru (*domluvte se ve skupině, podle uhlopříčky vám dostupných zařízení*)
5. **Dvojice v terénu vede terénní zápisník.** Do něj zaznamenává jak zajímavosti, tak významné typické objekty, které je vhodné zohlednit při závěrečném sestavování edukačního a exkurzního výstupu z terénní praxe. Za zápisky je zodpovědný pozorovatel.
6. **Dvojice v terénu pořizuje fotodokumentaci** jak mapované reality v terénu, tak vlastní činnosti obou členů dvojice (m.j. jako důkaz práce v terénu – bez roušek).

Laboratorní část:

1. **Laboratorní pracovník č. 1** (mapový editor) terénní dvojice pečlivě zakreslí výsledky z terénu (vkreslené do ortofota) do společné barevné mapy v **měřítku 1:10 000** (odvozené z www.cuzk.cz) – může být i soulep z mnoha částí.
2. **Laboratorní pracovník č. 2** (textový editor) provede slovní geografický popis mapované lokality s ohledem na terén, podklad a půdu:
 - (A) podle analýzy výškopisu na www.cuzk.cz – sklon 0-3 ° - rovina, 3-13° - mírný svah, více než 13° - příkrý svah.
 - (B) podle analýzy výškopisu na www.cuzk.cz – orientace podle 8 světových stran.
 - (C) s ohledem na geologické podloží podle geologické mapy ČR 1:50 000 (www.geology.cz).
 - (D) s ohledem na půdy podle půdní mapy ČR 1:50 000 (www.geology.cz).
 - (E) respektuje zjištění zajímavostí a pozoruhodností v terénu, které zaznamenala dvojice terénních pracovníků do deníku, spolu s doporučeními pro edukační a exkurzní výstupy.

Z jednotlivých segmentů území (map a textů) bude sestaven výsledný elaborát za celé území. Forma spojování bude dohodnuta podle aktuální bezpečnostní situace (buď kontaktním způsobem v učebně, anebo distančně vkládáním do digitálního podkladu). Společně bude závěrem sestavován návrh uplatnění výsledků mapování ve vzdělávání a návrh exkurzní trasy po Dunajovických kopcích.

Termín odevzdání práce za skupinu do odevzdávacího v IS: 15. červen 2020
Termín kompletace celkové mapy za všechny skupiny: 30. červen 2020

Studenti v terénu pracují na vlastní riziko samostatně. Nutno se vystríhat možnostem pádu, napadením zvířaty (např. psy, včelami, vosami, hady,...), úpalu a úžehu (dostatek tekutin sebou), zapotřebí je ochrana před sluncem (čepice, brýle), nutno se vybavit pevnou terénní obuví a ochranou před deštěm. V případě blížící se bouřky nutno sestoupit na úpatí a nezdržovat se pod stromy. Při setkání s jinými lidmi musejí mít nasazenou ochrannou roušku či se řídit aktuálními pokyny vlády ČR, které se mohou měnit.

Stav dokumentu k 8. 5. 2020

J. Kolečka

dne 12. 5. 2020 doplnil R. Durna